

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 6ης Νοεμβρίου 2012 (\*)

«Κανονισμός (ΕΚ) 343/2003 – Προσδιορισμός του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως άσυλου που υπέβαλε υπήκοος τρίτης χώρας σε ένα από τα κράτη μέλη – Ανθρωπιστική ρήτρα – Άρθρο 15 του κανονισμού αυτού – Πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άσυλο σε ορισμένο κράτος μέλος και το οποίο, λόγω σοβαρής ασθένειας, εξαρτάται από τη συνδρομή του αιτούντος άσυλο – Άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού – Υποχρέωση του κράτους μέλους, το οποίο δεν είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του εν λόγω κανονισμού, να εξετάσει την αίτηση άσυλου που υπέβαλε ο συγκεκριμένος αιτών άσυλο – Προϋποθέσεις»

Στην υπόθεση C-245/11,

με αντικείμενο την αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Asylgerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 20ής Μαΐου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Μαΐου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

**K**

κατά

**Bundesasylamt,**

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, Κ. Lenaerts, αντιπρόεδρο, Α. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (εισηγητή), Α. Rosas, Μ. Berger και Ε. Jarašiūnas, προέδρους τμήματος, Ε. Juhász, J. C. Bonichot, D. Šváby, Α. Prechal και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak

γραμματέας: R. Šeres, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Μαΐου 2012,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Κ, εκπροσωπούμενη από τον Α. Egger, Rechtsanwalt,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer και τον P. Cede,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Μ. Smolek,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την Β. Beaupère-Manokha,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Μ. Z. Fehér και την Κ. Veres,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Μ. Szpunar,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον S. Ossowski,

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Κοντού-Durande και τον W. Bogensberger,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελία που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

### **Απόφαση**

- 1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία, πρώτον, του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 50, σ. 1), και, δεύτερον, του άρθρου 3, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της εκδικάσεως διαφοράς μεταξύ της Κ, υπηκόου τρίτης χώρας, και του Bundesasylamt (ομοσπονδιακή υπηρεσία ασύλου) με αντικείμενο την εκ μέρους της υπηρεσίας αυτής απόρριψη της αιτήσεως ασύλου που υπέβαλε η προσφεύγουσα της κύριας δίκης στην Αυστρία, με την αιτιολογία ότι το κράτος μέλος το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου είναι η Δημοκρατία της Πολωνίας.

### **Το νομικό πλαίσιο**

*Ο κανονισμός 343/2003*

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 3 και 4 του κανονισμού 343/2003 έχουν ως εξής:
  - «(3) Τα συμπεράσματα του Τάμπερε προσδιόρισαν [...] ότι το [ενιαίο ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου] θα πρέπει να περιλαμβάνει, σε μία βραχυχρόνια προοπτική, ένα σαφή και λειτουργικό καθορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεων ασύλου.
  - (4) Μια τέτοια μέθοδος θα πρέπει να θεμελιώνεται σε αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Θα πρέπει, ιδίως, να επιτρέπει τον ταχύ προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο προκειμένου να κατοχυρώνεται η πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα και να μην διακυβεύεται ο στόχος της ταχύτητας κατά την εξέταση των αιτήσεων ασύλου.»
- 4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 6 και 7 του εν λόγω κανονισμού ορίζουν τα εξής:
  - «(6) Η ενότητα των οικογενειών θα πρέπει να διατηρείται στο μέτρο που αυτό συμβιβάζεται με τους άλλους στόχους που επιδιώκονται από τη θέσπιση κριτηρίων και μηχανισμών προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεων ασύλου.
  - (7) Η κοινή εξέταση των αιτήσεων ασύλου των μελών μιας οικογένειας από το ίδιο κράτος μέλος αποτελεί μέτρο που επιτρέπει να εξασφαλισθεί η εις βάθος εξέταση των αιτήσεων και η συνοχή των αποφάσεων που λαμβάνονται σε σχέση με αυτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να παρεκκλίνουν από τα κριτήρια ευθύνης, προκειμένου να επιτρέπουν την προσέγγιση των μελών μιας οικογένειας, όταν αυτό καθίσταται απαραίτητο για λόγους ανθρωπιστικού χαρακτήρα.»
- 5 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 343/2003, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ, ο κανονισμός αυτός σέβεται τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Ιδιαίτερα, αποσκοπεί στο να διασφαλίσει, βάσει των άρθρων 1 και 18 του Χάρτη, τον πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του δικαιώματος ασύλου των αιτούντων άσυλο.

6 Το άρθρο 1 του κανονισμού 343/2003 ορίζει ότι αυτός «θεσπίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας».

7 Κατά το άρθρο 2, στοιχεία γ', δ', ε' και θ', του εν λόγω κανονισμού, νοείται ως:

«γ) "Αίτηση ασύλου": η αίτηση που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας και η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως αίτηση διεθνούς προστασίας από κράτος μέλος, σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης [της 28 Ιουλίου 1951, για το καθεστώς των προσφύγων]. Κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας λογίζεται ως αίτηση ασύλου, εκτός εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας ζητεί ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής αίτησης.

δ) "Αιτών" ή "αιτών άσυλο": ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει υποβάλει αίτηση ασύλου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση.

ε) "Εξέταση αίτησης ασύλου": το σύνολο των εξεταστικών μέτρων, αποφάσεων ή δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την αίτηση ασύλου σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, εξαιρουμένων των διαδικασιών προσδιορισμού του υπευθύνου κράτους μέλους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

[...]

θ) "Μέλη της οικογενείας": εφόσον η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του αιτούντος άσυλο τα οποία βρίσκονται στο έδαφος των κρατών μελών:

i) ο σύζυγος ή μόνιμος σύντροφος του αιτούντος άσυλο, εφόσον η νομοθεσία ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους εξομοιώνει την κατάσταση των αγάμων ζευγών με την αντίστοιχη των εγγάμων, σύμφωνα με τη δική του νομοθεσία περί αλλοδαπών,

ii) τα ανήλικα τέκνα του κατά το σημείο i) ζεύγους ή του αιτούντος, εφόσον είναι άγαμα και εξαρτώνται από αυτόν, ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται περί νομίμων, εξωγάμων ή θετών τέκνων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,

iii) ο πατέρας, η μητέρα ή ο κηδεμόνας, εάν ο αιτών ή πρόσφυγας είναι ανήλικος και άγαμος.»

8 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο εντάσσεται στο κεφάλαιο II αυτού με τίτλο «Γενικές αρχές», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2:

«1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση ασύλου που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε από αυτά, είτε στα σύνορα είτε εντός του εδάφους του. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο III.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, κάθε κράτος μέλος δύναται να εξετάζει αίτηση ασύλου που έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτή την ευθύνη. Ενδεχομένως, ενημερώνει το κράτος μέλος που ήταν προηγουμένως υπεύθυνο, το κράτος μέλος που διεξάγει διαδικασία προσδιορισμού του υπευθύνου κράτους μέλους ή το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του αιτούντος.»

9 Για τον καθορισμό του «υπεύθυνου κράτους μέλους» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, τα άρθρα 6 έως 14 αυτού, τα οποία περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο III, απαριθμούν ορισμένα αντικειμενικά κριτήρια εφαρμοζόμενα κατά σειρά προτεραιότητας.

10 Το άρθρο 15 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο αποτελεί το μόνο άρθρο του κεφαλαίου IV αυτού, με τίτλο «Ανθρωπιστική ρήτρα», ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε κράτος μέλος δύναται, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο κατ' εφαρμογή των κριτηρίων του παρόντος κανονισμού, να επανενώνει μέλη οικογένειας καθώς και άλλους εξαρτώμενους συγγενείς για ανθρωπιστικούς λόγους, βάσει ιδίως οικογενειακών ή πολιτισμικών κριτηρίων. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους, εξετάζει την αίτηση ασύλου του ενδιαφερομένου. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συναινούν.

2. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εξαρτάται από τη βοήθεια του άλλου λόγω εγκυμοσύνης ή πρόσφατου τοκετού, σοβαρής ασθένειας, σοβαρής αναπηρίας ή μεγάλης ηλικίας, τα κράτη μέλη δύνανται [υπό κανονικές συνθήκες] να τοποθετούν μαζί ή να επανενώνουν τον αιτούντα άσυλο με άλλο συγγενή που ευρίσκεται στο έδαφος ενός εκ των κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι οι οικογενειακοί δεσμοί υπήρχαν στη χώρα καταγωγής.

[...]

4. Εάν το κράτος μέλος, προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, το αποδεχθεί, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης ασύλου μεταβιβάζεται σε αυτό.

5. Οι προϋποθέσεις και διαδικασίες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των διαδικασιών συνδιαλλαγής για την επίλυση των διαφορών μεταξύ κρατών μελών σχετικά με την ανάγκη ή τον ενδεδειγμένο τόπο επανένωσης των ενδιαφερομένων, ορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, παράγραφος 2.»

11 Το άρθρο 16 του κανονισμού 343/2003, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο V αυτού με τίτλο «Αναδοχή και εκ νέου ανάληψη», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

[...]

γ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 20, αιτούντα άσυλο η αίτηση του οποίου τελεί υπό εξέταση και ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει λάβει άδεια στο έδαφος άλλου κράτους μέλους·

[...]».

*Ο κανονισμός (ΕΚ) 1560/2003*

12 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού 343/2003 (ΕΕ L 222, σ. 3), ορίζει, στο άρθρο 11 το οποίο επιγράφεται «Καταστάσεις εξάρτησης», τα ακόλουθα:

«1. Το άρθρο 15, παράγραφος 2, του [κανονισμού 343/2003] εφαρμόζεται τόσο στις περιπτώσεις που ο αιτών άσυλο εξαρτάται από τη βοήθεια συγγενούς του που είναι παρών σε κράτος μέλος όσο και στην περίπτωση που ο συγγενής που βρίσκεται σε κράτος μέλος εξαρτάται από τη βοήθεια του αιτούντος άσυλο.

2. Οι καταστάσεις εξάρτησης που αναφέρονται στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του [κανονισμού 343/2003] εκτιμώνται, κατά το δυνατόν, βάσει αντικειμενικών στοιχείων, όπως ιατρικά πιστοποιητικά. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα ή δεν μπορούν να προσκομισθούν

τέτοιου είδους στοιχεία, οι ανθρωπιστικοί λόγοι είναι παραδεκτοί μόνο βάσει πειστικών πληροφοριών που προσκομίζονται από τους ενδιαφερόμενους.

[...]

4. Η εφαρμογή του άρθρου 15, παράγραφος 2, του [κανονισμού 343/2003] εξαρτάται από τη διαβεβαίωση ότι ο αιτών άσυλο ή ο συγγενής του θα παράσχει πραγματικά την αναγκαία βοήθεια.

[...]»

### **Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

- 13 Η Κ εισήλθε παράνομα από τρίτη χώρα στην Πολωνία όπου και υπέβαλε, τον Μάρτιο του 2008, την πρώτη αίτηση ασύλου.
- 14 Χωρίς να αναμείνει την περάτωση της εξετάσεως της προαναφερθείσας αιτήσεως ασύλου, εγκατέλειψε την πολωνική επικράτεια και εισήλθε παράνομα στην Αυστρία, όπου εγκαταστάθηκε μαζί με έναν από τους ενήλικους γιους της, στον οποίο είχε ήδη αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα όπως επίσης στη σύζυγο και στα τρία ανήλικα τέκνα τους.
- 15 Τον Απρίλιο του 2008 η Κ υπέβαλε στην Αυστρία δεύτερη αίτηση ασύλου.
- 16 Κατά το Asylgerichtshof, έχει αποδειχθεί ότι η νύφη της Κ τελεί σε σχέση εξαρτήσεως προς την Κ λόγω του πρόσφατου τοκετού της νύφης καθώς και λόγω σοβαρής ασθένειας και σοβαρής αναπηρίας της η οποία προκλήθηκε από ιδιαίτερος τραυματικό συμβάν σε τρίτη χώρα. Εάν το συμβάν αυτό γινόταν γνωστό, η νύφη θα διέτρεχε τον κίνδυνο, λόγω πολιτισμικών παραδόσεων συνδεδεμένων με την αποκατάσταση της οικογενειακής τιμής, να υποστεί σοβαρή κακομεταχείριση από άρρενα μέλη του οικογενειακού της περιβάλλοντος. Από τότε που η Κ έσμιξε με τη νύφη της στην Αυστρία, είναι η στενότερη και πιο έμπιστη σύμβουλος της νύφης της, όχι μόνο λόγω του συγγενικού τους δεσμού, αλλά και λόγω του ότι η Κ έχει την επαγγελματική πείρα προς τούτο.
- 17 Οι αυστριακές αρχές, εκτιμώντας ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας είναι υπεύθυνη για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου της Κ, ζήτησαν από το εν λόγω κράτος μέλος να αναλάβει εκ νέου την αιτούσα.
- 18 Απαντώντας στο αίτημα αυτό, οι πολωνικές αρχές, χωρίς να ζητήσουν από τις αυστριακές αρχές να προβούν σε αναδοχή της Κ βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού 343/2003, δέχθηκαν να αναλάβουν εκ νέου την Κ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού.
- 19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesasylamt, με την από 16 Ιουλίου 2008 απόφαση, απέρριψε την αίτηση ασύλου που υπέβαλε η Κ στην Αυστρία, με την αιτιολογία ότι υπεύθυνο κράτος μέλος για να αποφανθεί επί της αιτήσεως αυτής είναι η Δημοκρατία της Πολωνίας.
- 20 Η Κ προσέβαλε την ως άνω απορριπτική απόφαση ενώπιον του Asylgerichtshof.
- 21 Το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο, διαπιστώνοντας ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας είναι καταρχήν υπεύθυνη για να αποφανθεί επί της αιτήσεως ασύλου της Κ, καθόσον τα πρώτα σύνορα που διέβη παρανόμως η Κ, προερχόμενη από τρίτη χώρα, ήσαν τα σύνορα του κράτους μέλους αυτού, εκτιμά επίσης ότι σε περίπτωση όπως η εξεταζόμενη τίθεται ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 15 του κανονισμού 343/2003, όπως επίσης του άρθρου 3, παράγραφος 2, αυτού. Πάντως, η εφαρμογή οποιασδήποτε από τις δύο αυτές διατάξεις θα καθιστούσε τη Δημοκρατία της Αυστρίας υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου.
- 22 Επιπλέον, το Asylgerichtshof εκτιμά ότι, ως *lex specialis*, το άρθρο 15 του κανονισμού 343/2003 κατισχύει των γενικών κανόνων των άρθρων 6 έως 14 του κανονισμού.

- 23 Κατά το Asylgerichtshof, η εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 έχει επικουρικό χαρακτήρα έναντι της εφαρμογής του άρθρου 15 αυτού, οπότε η Δημοκρατία της Αυστρίας θα έπρεπε να ασκήσει το δικαίωμά της να αναλάβει άνευ ετέρου την ευθύνη για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως, όπως οι απαριθμούμενοι στο εν λόγω άρθρο.
- 24 Τέλος, όπως προκύπτει από τις εξηγήσεις του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του προαναφερθέντος άρθρου 15, το δικαστήριο αυτό εκτιμά ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί, το ενδεχόμενο της εφαρμογής του άρθρου 15, παράγραφος 2, θα πρέπει να εξεταστεί πριν από το ζήτημα της τυχόν επικουρικής εφαρμογής της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Asylgerichtshof ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 15 του κανονισμού 343/2003 την έννοια ότι το κράτος μέλος που δεν είναι καταρχήν υπεύθυνο, σύμφωνα με τους κανόνες που θέτουν τα άρθρα 6 έως 14 του κανονισμού αυτού, καθίσταται υποχρεωτικά υπεύθυνο για τη διεξαγωγή της διαδικασίας που αφορά μια αιτούσα άσυλο, εφόσον στο κράτος μέλος αυτό βρίσκονται η βαριά άρρωστη νύφη της αιτούσας, η οποία διατρέχει κίνδυνο λόγω ορισμένου πολιτιστικού πλαισίου, ή τα ανήλικα εγγόνια της, τα οποία έχουν ανάγκη φροντίδας λόγω της ασθένειας της νύφης, και εφόσον η αιτούσα είναι αφενός διατεθειμένη και αφετέρου σε θέση να στηρίξει τη νύφη ή τα εγγόνια της; Ισχύει το ίδιο ακόμη και στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί αίτημα του καταρχήν υπεύθυνου κράτους μέλους κατ' εφαρμογή του άρθρου 15, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 343/2003;
- 2) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 την έννοια ότι, εφόσον συντρέχει η περίπτωση [που περιγράφεται στο πρώτο ερώτημα], το καταρχήν μη υπεύθυνο κράτος μέλος καθίσταται υποχρεωτικά υπεύθυνο, αν η ανάληψη της ευθύνης από το κράτος μέλος που θα προσδιοριζόταν κανονικά σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 343/2003 συνεπάγεται την παράβαση του άρθρου 3 ή του άρθρου 8 της [της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950] (του άρθρου 4 ή του άρθρου 7 του [Χάρτη]); Στην περίπτωση αυτή, μπορεί, κατά την παρεμπιπτούσα ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 3 ή του άρθρου 8 της [εν λόγω Συμβάσεως] (άρθρου 4 ή άρθρου 7 του [Χάρτη]), να προσδοθεί στους όρους "απάνθρωπη μεταχείριση" ή "οικογένεια" έννοια που να αποκλίνει από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και μάλιστα ευρύτερη έννοια;»

## **Επί των προδικαστικών ερωτημάτων**

### *Επί του πρώτου ερωτήματος*

- 26 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατά βάση να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 15 του κανονισμού 343/2003 έχει την έννοια ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, στις οποίες η νύφη της αιτούσας άσυλο εξαρτάται από τη συνδρομή της δεύτερης λόγω του πρόσφατου τοκετού της και λόγω της σοβαρής ασθένειας και της σοβαρής αναπηρίας της, το κράτος μέλος που δεν είναι υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού αυτού για την εξέταση της αιτήσεως της αιτούσας μπορεί να καταστεί υποχρεωτικά υπεύθυνο για ανθρωπιστικούς λόγους. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, το εν λόγω δικαστήριο ερωτά εάν η ερμηνεία αυτή ισχύει και όταν το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο βάσει των προαναφερθέντων κριτηρίων δεν έχει υποβάλει αίτημα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του εν λόγω άρθρου 15.
- 27 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, καίτοι το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003 συνιστά διάταξη μη επιτακτικού χαρακτήρα, η οποία παρέχει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως στα κράτη μέλη προκειμένου αυτά να αποφασίζουν να «επανενώνουν» τα μέλη της ίδιας οικογένειας καθώς και τους συντηρούμενους ανιόντες για ανθρωπιστικούς λόγους

συναρτώμενους, ιδίως, με οικογενειακά ή πολιτισμικά κριτήρια, η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου περιορίζει την εξουσία αυτή με συνέπεια, οσάκις πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσει η εν λόγω διάταξη, τα κράτη μέλη να «δύνανται να τοποθετούν μαζί» τον αιτούντα άσυλο με ένα άλλο μέλος της οικογένειάς του.

- 28 Επομένως, με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα ζητείται, κατά πρώτον, η ερμηνεία του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003.
- 29 Πρέπει, αφενός, να διαπιστωθεί ότι, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν η Αυστριακή και η Τσεχική Κυβέρνηση, εκ μόνου του γεγονότος ότι η αιτούσα άσυλο δεν βρίσκεται πλέον στο έδαφος του «υπεύθυνου κράτους μέλους», αλλά βρίσκεται ήδη στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο ζητεί να της επιτραπεί η «οικογενειακή επανένωση» για ανθρωπιστικούς λόγους, δεν προκύπτει αυτομάτως ο αποκλεισμός της εφαρμογής του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003.
- 30 Ειδικότερα, η προαναφερθείσα παράγραφος 2 αφορά όχι μόνο περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη «επανενώνουν» τον αιτούντα άσυλο με άλλο μέλος της οικογένειάς του, αλλά επίσης τις περιπτώσεις στις οποίες «τοποθετούν μαζί» τα εν λόγω πρόσωπα που βρίσκονται ήδη στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο δεν είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού 343/2003.
- 31 Η ερμηνεία αυτή είναι όχι μόνο συνεπής με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, κατά το οποίο κάθε κράτος μέλος «δύνανται» να εξετάζει αίτηση ασύλου που έχει υποβληθεί από υπήκοο τρίτης χώρας, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στον κανονισμό, αλλά αποτελεί και την προσφορότερη ερμηνεία για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού.
- 32 Αφετέρου, πρέπει να ελεγχθεί, κατά πρώτον, εάν το προαναφερθέν άρθρο 15, παράγραφος 2, έχει εφαρμογή σε περίπτωση σχέσεως εξαρτήσεως, όπως αυτή της κύριας δίκης, στην οποία ο εξαρτώμενος από τη συνδρομή μέλους της οικογένειάς του το οποίο βρίσκεται σε ορισμένο κράτος μέλος μη χαρακτηριζόμενο ως υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού 343/2003 δεν είναι ο αιτών άσυλο, αλλά το μέλος της οικογένειας που βρίσκεται σε αυτό το άλλο κράτος μέλος.
- 33 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 δεν κάνει ρητή αναφορά στην περίπτωση του αιτούντος άσυλο που εξαρτάται από τη συνδρομή άλλου προσώπου. Αντιθέτως, ο νομοθέτης της Ένωσης, χρησιμοποιώντας στη διάταξη αυτή γενικούς όρους, όπως ο όρος «ενδιαφερόμενο πρόσωπο», για να προσδιορίσει ποιος εξαρτάται από τη συνδρομή «του άλλου» υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως, υποδηλώνει ότι τόσο η έννοια «ενδιαφερόμενο πρόσωπο» όσο και η έννοια «του άλλου» μπορούν να αναφέρονται στον αιτούντα άσυλο.
- 34 Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να ανατραπεί για τον λόγο και μόνο ότι, στην παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του εν λόγω άρθρου 15, ο νομοθέτης, χρησιμοποιώντας τους όρους «αίτηση ασύλου του ενδιαφερομένου», συνέδεσε, στη συγκεκριμένη αυτή διάταξη, τον αιτούντα άσυλο με την έννοια «ενδιαφερόμενο πρόσωπο». Ειδικότερα, πρέπει συναφώς να επισημανθεί ότι, στην αμέσως επόμενη περίοδο της ίδιας παραγράφου, ο αιτών άσυλο και το άλλο πρόσωπο χαρακτηρίζονται ως «ενδιαφερόμενοι».
- 35 Αντιθέτως, η εν λόγω ερμηνεία είναι σύμφωνη προς τον σκοπό του άρθρου 15 του κανονισμού 343/2003, ο οποίος, όπως εξαγγέλλει η αιτιολογική σκέψη 7 αυτού, συνίσταται στην παροχή προς τα κράτη μέλη της δυνατότητας να επανενώνουν «μέλη [της ίδιας] οικογένειας» οσάκις αυτό καθίσταται αναγκαίο για ανθρωπιστικούς λόγους.
- 36 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ο σκοπός του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 επιτυγχάνεται τόσο όταν εξαρτώμενος από μέλος της οικογένειάς του το οποίο βρίσκεται σε κράτος μέλος μη χαρακτηριζόμενο ως υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού αυτού είναι ο αιτών άσυλο όσο και όταν, αντιστρόφως, εξαρτώμενο από τη συνδρομή του αιτούντος άσυλο είναι το προαναφερθέν μέλος της οικογένειας.

- 37 Με το ίδιο σκεπτικό, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 1560/2003, χωρίς να υπερβαίνει τα όρια των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που έχει θέσει ο κανονισμός 343/2003, διευκρινίζει ότι ο όρος «ενδιαφερόμενο πρόσωπο» του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 πρέπει να ερμηνεύεται ως ισχύων και για περιπτώσεις εξαρτήσεως όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.
- 38 Κατά δεύτερον, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, μολονότι η έννοια «μέλη της οικογένειας» κατ' άρθρο 2, στοιχείο θ', του κανονισμού 343/2003 δεν αφορά τη νύφη ή τα εγγόνια του αιτούντος άσυλο, εντούτοις το άρθρο 15 του εν λόγω κανονισμού πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι τα πρόσωπα αυτά καλύπτονται από την έννοια «άλλος συγγενής» την οποία χρησιμοποιεί η παράγραφος 2 του άρθρου 15.
- 39 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να παρατηρηθεί ότι υφίστανται αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 και ότι σε ορισμένες εξ αυτών, όπως για παράδειγμα, στην απόδοση στην αγγλική γλώσσα, γίνεται χρήση διαφορετικών και ευρύτερων εννοιών σε σχέση με αυτές που χρησιμοποιούνται στο άρθρο 2, στοιχείο θ', του εν λόγω κανονισμού.
- 40 Στη συνέχεια, επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι ο κανονισμός 343/2003 περιέχει, στα άρθρα 6 έως 8, διατάξεις δεσμευτικού χαρακτήρα που αποσκοπούν στη διατήρηση της ενότητας της οικογένειας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αιτιολογική σκέψη 6 αυτού, η ανθρωπιστική ρήτρα του άρθρου 15, δεδομένου ότι έχει ως σκοπό να παράσχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν από τα κριτήρια της μεταξύ αυτών κατανομής αρμοδιοτήτων προκειμένου να διευκολύνεται η επανένωση των μελών της οικογένειας οσάκις αυτό καθίσταται αναγκαίο για ανθρωπιστικούς λόγους, πρέπει να μπορεί να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πέραν εκείνων που αποτελούν αντικείμενο των προαναφερθέντων άρθρων 6 έως 8, ακόμη και όταν οι περιπτώσεις αυτές αφορούν πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των «μελών της οικογένειας» υπό την έννοια του εν λόγω άρθρου 2, στοιχείο θ'.
- 41 Λαμβανομένου υπόψη του ανθρωπιστικού σκοπού που επιδιώκει, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 οριοθετεί, βάσει του κριτηρίου της σχέσεως εξαρτήσεως ιδίως λόγω σοβαρής ασθένειας ή σοβαρής αναπηρίας, τον κύκλο των μελών της οικογένειας του αιτούντος άσυλο, ο οποίος είναι κατ' ανάγκην ευρύτερος εκείνου τον οποίο καθορίζει το άρθρο 2, στοιχείο θ', του κανονισμού αυτού.
- 42 Στην περίπτωση που οι οικογενειακοί δεσμοί υπήρξαν στη χώρα καταγωγής, θα πρέπει να ελέγχεται εάν ο αιτών άσυλο ή το πρόσωπο που έχει οικογενειακούς δεσμούς μαζί του χρήζει όντως συνδρομής και, σε μια τέτοια περίπτωση, εάν το πρόσωπο που οφείλει να παρέχει συνδρομή στο άλλο είναι σε θέση να το πράττει.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 εφαρμόζεται οσάκις οι μνημονευόμενοι σε αυτό ανθρωπιστικοί λόγοι συντρέχουν στο πρόσωπο ενός εξαρτώμενου ατόμου, υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, το οποίο, χωρίς να είναι μέλος της οικογένειας υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο θ', του κανονισμού αυτού, έχει οικογενειακούς δεσμούς με τον αιτούντα άσυλο και στο οποίο ο αιτών άσυλο είναι σε θέση να παρέχει πραγματικά την αναγκαία συνδρομή κατά το άρθρο 11, παράγραφος 4, του κανονισμού 1560/2003.
- 44 Κατά τρίτον, υπογραμμίζεται ότι, οσάκις υφίσταται σχέση εξαρτήσεως η οποία μπορεί να εμπίπτει στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, όπως αυτό ερμηνεύθηκε στις σκέψεις 33 έως 43 της παρούσας αποφάσεως, και στην οποία τα εμπλεκόμενα πρόσωπα βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από εκείνο το οποίο είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του εν λόγω κανονισμού, το εν λόγω κράτος μέλος υποχρεούται «υπό κανονικές συνθήκες» να επιτρέψει στα πρόσωπα αυτά να ζήσουν μαζί, υπό την προϋπόθεση ότι οι οικογενειακοί δεσμοί υπήρξαν στη χώρα καταγωγής.
- 45 Ως προς την τελευταία αυτή προϋπόθεση, αρκεί να διευκρινιστεί ότι, όπως προκύπτει από την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου, στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι οικογενειακοί δεσμοί μεταξύ της αιτούσας άσυλο και της νύφης της υφίσταντο ήδη στη χώρα καταγωγής.



- 46 Όσον αφορά ειδικότερα την υποχρέωση να επιτραπεί «υπό κανονικές συνθήκες» στην αιτούσα άσυλο και στο «άλλο» μέλος της οικογένειάς της υπό την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 να ζήσουν μαζί, η υποχρέωση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι το κράτος μέλος δεν μπορεί να μην τηρεί την υποχρέωση να επιτρέψει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να ζήσουν μαζί εκτός εάν η μη τήρηση αυτή δικαιολογείται από τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων. Πάντως, διευκρινίζεται ότι, στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο δεν αναφέρθηκε στη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων.
- 47 Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του προαναφερθέντος άρθρου 15, παράγραφος 2, το κράτος μέλος το οποίο υποχρεούται να αναλάβει τον αιτούντα άσυλο για τους μνημονευόμενους στη διάταξη αυτή ανθρωπιστικούς λόγους καθίσταται το υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου κράτος μέλος.
- 48 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι η εφαρμογή του κανονισμού 343/2003 γίνεται κατά τρόπο που να εγγυάται την αποτελεσματική πρόσβαση στις διαδικασίες υπαγωγής στο καθεστώς των προσφύγων και να μη διακυβεύει τον σκοπό της ταχείας διεξαγωγής της εξετάσεως των αιτήσεων ασύλου.
- 49 Τέλος, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον προαναφερθέντα σκοπό της ταχείας διεξαγωγής, ο οποίος προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού 343/2003, κατά τον προσδιορισμό, στο πλαίσιο της απαντήσεως στο δεύτερο σκέλος του πρώτου ερωτήματος, των λόγων για τους οποίους, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, δικαιολογείται εφαρμογή του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 ακόμη και εάν το «υπεύθυνο κράτος μέλος» δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού αυτού.
- 50 Στη συνέχεια, όσον αφορά την άποψη με την οποία συντάσσονται πολλές από τις κυβερνήσεις που κατέθεσαν στο Δικαστήριο γραπτές παρατηρήσεις στην υπό κρίση υπόθεση, ότι η υποβολή αιτήματος από το «υπεύθυνο κράτος μέλος» αποτελεί, σε κάθε περίπτωση, προϋπόθεση εκ των ων ουκ άνευ για την εφαρμογή του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, διευκρινίζεται ότι η εν λόγω διάταξη, σε αντίθεση με την παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του ίδιου άρθρου, ουδόλως κάνει λόγο για «αίτημα» προερχόμενο από άλλο κράτος μέλος.
- 51 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, εφόσον ο αιτών άσυλο και το άλλο μέλος της οικογένειάς του βρίσκονται μαζί στο έδαφος κράτους μέλους που δεν είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού 343/2003 και αποδεικνύουν δεόντως την ύπαρξη σχέσεως εξαρτήσεως υπό την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αυτού δεν μπορούν να αγνοήσουν την ύπαρξη της ειδικής αυτής καταστάσεως και η υποβολή αιτήματος, όπως το προβλεπόμενο στην παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του ίδιου άρθρου, καθίσταται άνευ αντικειμένου. Υπό τις συνθήκες αυτές, η εν λόγω απαίτηση έχει αμιγώς τυπικό χαρακτήρα.
- 52 Σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία δεν τίθεται ζήτημα «επανενώσεως» των μελών της ίδιας οικογένειας υπό την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, αλλά ερωτάται εάν «δύνатаι» να τους επιτραπεί να ζήσουν μαζί στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται, η απαίτηση να υποβληθεί αίτημα από το «υπεύθυνο κράτος μέλος» θα ερχόταν σε σύγκρουση με την υποχρέωση ταχείας διεξαγωγής, διότι θα είχε ως συνέπεια την άνευ λόγου επιμήκυνση της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.
- 53 Επομένως, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 μπορεί να εφαρμόζεται ακόμη και αν το κράτος μέλος στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση ασύλου δεν έχει λάβει αίτημα να αναλάβει τη σχετική ευθύνη από το «υπεύθυνο κράτος μέλος».
- 54 Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος το οποίο δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως ασύλου βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του

κανονισμού αυτού καθίσταται υπεύθυνο. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο υπό την έννοια του εν λόγω κανονισμού οφείλει να αναλάβει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ως άνω ευθύνη. Ενημερώνει σχετικώς το καταρχήν υπεύθυνο κράτος μέλος. Η ερμηνεία αυτή του άρθρου 15, παράγραφος 2, ισχύει επίσης οσάκις το κράτος μέλος που ήταν υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα κατά την παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του ίδιου άρθρου.

*Επί του δεύτερου ερωτήματος*

- 55 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει, στο πλαίσιο της εξεταζόμενης αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, η απόφαση επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο.

#### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

**Υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας, έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος το οποίο δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως ασύλου βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού αυτού καθίσταται υπεύθυνο. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο υπό την έννοια του εν λόγω κανονισμού οφείλει να αναλάβει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ως άνω ευθύνη. Ενημερώνει σχετικώς το καταρχήν υπεύθυνο κράτος μέλος. Η ερμηνεία αυτή του άρθρου 15, παράγραφος 2, ισχύει επίσης οσάκις το κράτος μέλος που ήταν υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του κανονισμού δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα κατά την παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, του ίδιου άρθρου.**

(υπογραφές)